

Čs. známky z Madagaskaru?

K titulní straně tohoto čísla Merkur Revue

Dvě ukázky na obálce tohoto čísla MR představují trojpásky čs. doplatních známek hodnot 250, 400 a 2000 h z let 1919-20 a doplatních provizorií hodnot 20, 50, 60, 100 a 200 h na známkách emise „Hradčany“ 3, 75, 80 a 400 h (vydání 1922-26), orazítkováné červeným služebním razítkem

POSTES ET TÉLEGRAPHES * MADAGASCAR * /COLLECTION DE BERNE. Tato razítka dokumentují, že známky pocházejí z kolekce v Bernu (sídle Světové poštovní unie - UPU). Připojený text „Trente figurines postales / Certifié conforme“ potvrzuje, že jde o třicet poštovních známek, převzatých podle seznamu uvedeného na vyobrazení dole (posledních 6 položek není reprodukováno). Souhlas je potvrzen podpisem ředitele madagaskarské PTT. Podle data vydání známek či jejich zjištění v oběhu v prvním pololetí 1919 musely být známky doručeny do tehdejší ústředny v Bernu následně poté a teprve potom na příslušné poštovní ředitelství PTT, v tomto případě na Madagaskar. Prakticky jen tímto způsobem lze vysvětlit existenci oficiálně stvrzených našich známek v tak exotické destinaci. Důkazem toho může být i krásná reprodukce rakouské jubilejní emise 1910, dodané do stejné destinace krátce po vydání emise dne 18. 8. 1910 a doručené na Madagaskar 30. 10. 1910. Najdeme ji na str. 752 Ferchenbauerovy příručky a speciálního katalogu Österreich 1850 - 1918, vydané ve Vídni v roce 2000. Je zřejmé, že došlé vzorce známek byly registrovány v jediné poštovní knize s poměrně podrobným záznamem původu země, nominální hodnoty a dalších poznámek – viz vyobrazení dole (ostatní údaje, zejména časového původu byly zřejmě zachyceny na sousední stránce knihy).

V souvislosti s našimi známkami si můžeme klást několik otázek. Především: proč na ukázce zcela chybí tak sběratelsky populární přetisk VZOREC? Byly do Bernu distribuovány skutečně tyto známky? Je známo, že většina známek v bernské kolekci nesla přetisk v angličtině „SPECIMEN“. Dále: jakým způsobem byly známky do Bernu distribuovány a podle jakých pravidel? Nemohlo jít o samovolnou akci? Měly by existovat řádné poštovní doklady. Budeme se snažit dát našim čtenářům odpovědi v některém z dalších čísel. V každém případě je však zřejmo, že nalezené ukázky představují zatím zcela ojedinělý doklad o spolupráci čs. poštovní zprávy s UPU v Bernu v samotném jejím počátku.

Pavel Pittermann

